

KD životno osiguranje d.d.

Financijska izvješća na dan 31. prosinca 2008. godine
zajedno s izvješćem ovlaštenog revizora

Sadržaj

	Stranica
Odgovornost za financijska izvješća	1
Izvješće ovlaštenog revizora	2
Bilanca	3
Račun dobiti i gubitka	4
Izvješće o promjenama glavnice	5
Izvješće o novčanom tijeku	6
Bilješke uz financijska izvješća	7

Odgovornost za financijska izvješća

Temeljem važećeg hrvatskog Zakona o računovodstvu, Uprava je dužna osigurati da financijska izvješća za svaku financijsku godinu budu pripremljena u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI), tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja Društva za to razdoblje.

Uprava razumno očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo trajnosti poslovanja pri izradi financijskih izvješća.

Pri izradi financijskih izvješća Uprava je odgovorna:

- za odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- za razumne i oprezne prosudbe i procjene;
- za primjenu važećih računovodstvenih standarda,
- za pripremanje financijskih izvješća po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Društvo nastaviti svoje poslovne aktivnosti..

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Društva, kao i njihovu usklađenost s važećim hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nezakonitosti.

Uprava je dužna podnijeti na usuglašavanje Nadzornom odboru godišnje izvješće Društva, koje uključuje godišnje financijske izvještaje, nakon čega Nadzorni odbor treba odobriti podnošenje godišnjih financijskih izvještaja Skupštini dioničara na prihvaćanje.

Financijski izvještaji prikazani na stranicama od 3 do 43 odobreni su od strane Uprave dana 24. ožujka 2009. godine za podnošenje Nadzornom odboru i potpisani u skladu s tim.

Andreja Radić
Član Uprave

Neven Tišma
Predsjednik Uprave

Izvješće ovlaštenog revizora

Članovima i Upravi Društva KD životno osiguranje d.d.

Obavili smo reviziju priloženih financijskih izvješća društva KD životno osiguranje d.d. (dalje: „Društvo“) koja uključuju bilancu na dan 31. prosinca 2008. godine, račun dobitka i gubitka, izvješće o promjenama glavnice i izvješće o novčanom tijeku za godinu tada završenu, te sažetak značajnih računovodstvenih politika i bilježaka, koja su prikazana na stranicama 3 do 43.

Odgovornosti Uprave

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz ovih financijskih izvješća u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja. Odgovornosti Uprave uključuju: utvrđivanje, uvođenje i održavanje internih kontrola važećih za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvješća u kojima neće biti značajnih pogrešnih prikaza uzrokovanih prijevarom ili pogreškom; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; i utvrđivanje razumnih računovodstvenih prosudaba primjerenih u danim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je izraziti mišljenje o tim financijskim izvješćima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju pridržavanje revizora etičkim pravilima, te planiranje i provođenje revizije do razine koja je potrebna za postizanje razumnog uvjerenja o tome da u financijskim izvješćima nema značajnih pogrešnih iskaza.

Revizija uključuje provođenje postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama prikazanim u financijskim izvješćima. Odabir postupaka ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika značajnih pogrešnih prikaza u financijskim izvješćima uzrokovanih prijevarom ili pogreškom. U procjenjivanju tih rizika, revizor razmatra interne kontrole važeće za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvješća koje sastavlja Društvo kako bi odredio odgovarajuće revizorske postupke u danim okolnostima, ali ne i za izražavanje mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva. Revizija također uključuje procjenjivanje primijenjenih računovodstvenih politika i primjerenost utvrđenih računovodstvenih procjena Uprave, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvješća.

Vjerujemo da su nam pribavljeni revizorski dokazi dostatni i čine razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju financijska izvješća prikazuju realno i objektivno, u svim značajnim aspektima financijski položaj Društva na dan 31. prosinca 2008. godine, rezultate njegova poslovanja te novčane tijekove za godinu tada završenu sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja.

Ernst & Young d.o.o.
Republika Hrvatska

Ernst & Young d.o.o.

Slaven Đuroković

Ovlašteni revizor
Slaven Đuroković

Zagreb, 24. ožujka 2009. godine

KD ŽIVOTNO OSIGURANJE d.d.**BILANCA****NA DAN 31. PROSINCA 2008.**

	<i>Bilješke</i>	31. prosinca 2008. <i>(u tisućama kuna)</i>
Imovina		
Oprema	5	458
Nematerijalna imovina	6	161
Financijska imovina		
Financijska imovina koja se drži do dospijeća	7	2.854
Zajmovi i potraživanja	7	17.264
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	7	1.795
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	7	5.641
Potraživanja iz poslova osiguranja i ostala potraživanja	8	1.025
Novac i novčani ekvivalenti	9	522
Ukupno imovina		29.720
Kapital i obveze		
Kapital i rezerve		
Dionički kapital		36.750
Gubitak tekućeg razdoblja		(9.618)
Revalorizacijska rezerva		(33)
Ukupno kapital i rezerve	12	27.099
Obveze		
Pričuve za ugovore o osiguranju	10	125
Obveze iz poslova osiguranja i ostale obveze	11	2.496
Ukupno obveze		2.621
Ukupno kapital i obveze		29.720

Računovodstvene politike i druge bilješke na stranicama 7 do 43 čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Financijske izvještaje prikazane na stranicama 3 do 43 odobrila je Uprava Društva 24. ožujka 2009. godine:

Andreja Radić
Član Uprave

Neven Tišma
Predsjednik Uprave

KD ŽIVOTNO OSIGURANJE d.d.

RAČUN DOBITI I GUBITKA

ZA RAZDOBLJE OD 5. SVIBNJA 2008. DO 31. PROSINCA 2008.

	<i>Bilješke</i>	<u>2008.</u>
		<i>(u tisućama kuna)</i>
Zaračunate bruto premije	13	812
Premije predane u reosiguranje		(5)
Neto zaračunate premije		807
Promjena bruto pričuva prijenosnih premija		(4)
Neto zarađene premije		803
Provizija od reosiguranja		2
Prihod od ulaganja	14	986
Realizirani dobiti od financijske imovine po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka		58
Ostali poslovni prihodi		10
Ostali prihodi		1.056
Ukupno prihodi		1.859
Bruto isplaćene štete	15	(6)
Promjena pričuva osiguranja	15	(121)
Neto nastale štete		(127)
Nerealizirani gubici od svođenja na fer vrijednost	7	(3.225)
Ostali operativni i administrativni troškovi	16	(8.125)
Ukupno nastale štete i ostali troškovi		(11.350)
Gubitak iz poslovanja		(9.618)
Porez na dobit		-
Gubitak razdoblja		(9.618)

Računovodstvene politike i druge bilješke na stranicama 7 do 43 čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Financijske izvještaje prikazane na stranicama 3 do 43 odobrila je Uprava Društva 24. ožujka 2009. godine:

Andreja Radić
Član Uprave

Neven Tišma
Predsjednik Uprave

KD ŽIVOTNO OSIGURANJE d.d.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U VLASNIČKOJ GLAVNICI

ZA RAZDOBLJE OD 5. SVIBNJA 2008. DO 31. PROSINCA 2008.

<i>(u tisućama kuna)</i>	<u>Dionički kapital</u>	<u>Revalorizacijska rezerva</u>	<u>Gubitak za razdoblje</u>	<u>Ukupno</u>
Uplata temeljnog kapitala	36.750	-	-	36.750
Dobici i gubici od financijske imovine raspoložive za prodaju, neto od realiziranih iznosa	-	(33)	-	(33)
Gubitak razdoblja	-	-	(9.618)	(9.618)
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	36.750	(33)	(9.618)	27.099

Računovodstvene politike i druge bilješke na stranicama 7 do 43 čine sastavni dio financijskih izvještaja

KD ŽIVOTNO OSIGURANJE d.d.

IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TOKU

ZA RAZDOBLJE OD 5. SVIBNJA 2008. DO 31. PROSINCA 2008.

<i>Bilješke</i>	<u>2008.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>
Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti	
(Gubitak) prije poreza	(9.618)
<i>Usklađenja za:</i>	
Amortizacija opreme	202
Amortizacija nematerijalne imovine	22
Amortizacija komercijalnog zapisa	64
Smanjenje vrijednosti financijske imovine	6.158
Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije promjena u poslovnoj imovini i obvezama	<u>(3.172)</u>
Povećanje potraživanja iz poslovanja osiguranja i ostalih potraživanja	(1.182)
Povećanje obveza iz poslova osiguranja i ostalih obveza	2.496
Povećanje zaliha	(123)
Povećanje pričuva za ugovore o osiguranju	92
Neto novac korišten u poslovnim aktivnostima	<u>(1.889)</u>
Novčani tijek iz investicijskih aktivnosti	
Kupnja nematerijalne imovine	(1.183)
Kupnja opreme	(537)
Kupnja financijske imovine	(32.727)
Primljena kamata	108
Neto novac korišten u investicijskim aktivnostima	<u>(34.339)</u>
Novčani tijek iz financijskih aktivnosti	
Uplata temeljnog kapitala	36.750
Neto novac generiran u financijskim aktivnostima	<u>36.750</u>
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata	<u>522</u>
Novac i novčani ekvivalenti na dan 31. prosinca	<u>522</u>

Računovodstvene politike i druge bilješke na stranicama 7 do 43 čine sastavni dio financijskih izvještaja.

KD ŽIVOTNO OSIGURANJE d.d.

BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA

ZA RAZDOBLJE OD 5. SVIBNJA 2008. DO 31. PROSINCA 2008.

---

1. Društvo koje je predmet izvještavanja

KD životno osiguranje d.d. („Društvo“) je dioničko društvo osnovano i sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

Društvo je osiguravajuće društvo koje nudi proizvode životnog osiguranja u Republici Hrvatskoj te je regulirano od strane Hrvatske agencije za nadzor financijskih institucija („HANFA“).

Vlasnici Društva su KD življenje d.d., Ljubljana, Slovenija (60% glasačkih prava) i KD Group d.d., Ljubljana, Slovenija (40% glasačkih prava).

Dozvola od Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga dobivena je 17.04.2008. godine, a Društvo je započelo s radom 05.05.2008. godine.

Uprava KD životnog osiguranja d.d.

Neven Tišma - Predsjednik Uprave

Andreja Radić – Član Uprave

Nadzorni odbor KD životnog osiguranja d.d.

Darko Medved - predsjednik do 03.09.2008.

Mateja Keržić - član (zamjenik predsjednika) do 03.09.2008., predsjednik od 03.09.2008.

Matija Šenk - član

Maja Benko - član (zamjenik predsjednika) od 03.09.2008.

2. Sažetak značajnijih računovodstvenih politika

2.1. Osnove sastavljanja

Financijski izvještaji pripremljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“).

Financijski izvještaji sastavljeni su na osnovi povijesnog troška osim: financijske imovine i obveza inicijalno raspoređenih po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i financijske imovine raspoložive za prodaju koja se prikazuje po fer vrijednosti. Ostala financijska imovina i obveze te nefinancijska imovina i obveze iskazani su po amortiziranom ili povijesnom trošku, umanjenom za odgovarajuće umanjenje vrijednosti, ukoliko postoji.

Financijski izvještaji odobreni su za izdavanje od strane Uprave dana 24. ožujka 2009. i dostavljeni Nadzornom odboru na prihvaćanje.

2.2. Funkcionalna i prezentacijska valuta

Financijski izvještaji iskazani su u valuti primarnog ekonomskog okruženja u kojem Društvo posluje ("funkcionalna valuta"), hrvatskim kunama ("kn"), te su iznosi zaokruženi na najbližu tisuću.

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu po tečaju važećem na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze denominirane u stranoj valuti preračunavaju se u funkcionalnu prema tečaju važećem na datum izvještavanja. Dobici i gubici nastali po osnovi tečajnih razlika monetarnih stavaka predstavljaju razliku amortiziranog troška u funkcionalnoj valuti na početku razdoblja, usklađenog za efektivnu kamatu i plaćanja tijekom razdoblja, i amortiziranog troška u stranoj valuti preračunatog prema važećem tečaju na kraju razdoblja. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja priznaju se u računu dobiti i gubitka. Najznačajnija valuta u kojoj Društvo ima denominirane osigurateljne obveze i imovinu je euro. Tečaj eura koji se koristio na preračunavanje na datum 31.12.2008 bio je 1EUR =7,324425 (srednji tečaj Hrvatske narodne banke).

2.3. Korištenje prosudbi i procjena

Priprema financijskih izvještaja u skladu s MSFI zahtijeva od menadžmenta donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i iskazane iznose imovine, obveza, prihoda i rashoda. Procjene i uz njih vezane pretpostavke zasnivaju se na povijesnom iskustvu i raznim drugim čimbenicima za koje se smatra da su razumni u danim uvjetima i uz raspoložive informacije na datum izrade financijskih izvještaja, a rezultat kojih čini osnovu za prosuđivanje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza koja nije lako utvrditi iz drugih izvora. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se pregledavaju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena i budućim razdobljima, ako izmjena utječe i na njih.

2.4. Značajne računovodstvene politike

(a) Nematerijalna imovina

Društvo vrednuje nematerijalnu imovinu prema početnom priznavanju po trošku nabave. Nakon početnog priznavanja imovina se vrednuje po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju. Metoda amortizacije koja se u Društvu upotrebljava je linearna metoda amortizacije. Ako bi promijenjene okolnosti opravdale promjenu metode amortizacije, bilo bi potrebno opisati razloge promjene, izmjeriti ih i opisati učinke promjene u računovodstvenim izvješćima. Amortizacija se obračunava pojedinačno.

Godišnje amortizacijske stope određuju se prema korisnom vijeku trajanja pojedinog nematerijalnog dugotrajnog sredstva i iznose 25%.

(b) Materijalna imovina

Društvo vrednuje materijalnu imovinu po početnom priznavanju nabavne vrijednosti, što znači po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju.

Knjigovodstvena vrijednost i korisni vijek upotrebe materijalne imovine provjerava se najmanje jednom godišnje te, ukoliko je potrebno, vrše se korekcije.

Godišnje amortizacijske stope određene su, prema korisnom vijeku trajanja pojedinog sredstva materijalne imovine. Metoda amortizacije koja se upotrebljava u Društvu je linearna metoda amortizacije. Amortizacija se obračunava pojedinačno.

Amortizacijske skupine	Linearno
Zgrade	5%
Transportna sredstva – osobna vozila	20 %
Oprema za PTT promet	20%
Uredski namještaj	25 %
Ulaganja u tuđu imovinu	25%
Elektronička računala i ostala oprema za obradu podataka	33,3 %
Oprema za snimanje i umnožavanje uredskog materijala	33,3 %
Oprema za primanje, čuvanje i rukovanje novcem	33,3 %
Magnetofoni, diktafoni, kasetofoni i TV aparati	25 %
Ostala nespomenuta oprema	10 %

(c) Financijska imovina

Financijska ulaganja se kod početnog priznavanja po fer vrijednosti raspoređuju, obzirom na namjenu, u određene skupine. Prema MRS 39 Društvo stečenu financijsku imovinu Društva raspoređuje u sljedeće skupine: financijska ulaganja za trgovanje (po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka), financijska ulaganja koja se drže do dospeljeća, financijska ulaganja u depozite, kredite i potraživanja i financijska imovina raspoloživa za prodaju. Odluku o vrstama ulaganja i raspoređivanju ulaganja u trenutku ulaganja donosi Uprava Društva, a u skladu sa strukturom i disperzijom ulaganja propisanom Zakonom o osiguranju i pod zakonskim aktima, poštujući pritom načela disperzije financijskog rizika, ročnosti ulaganja, sigurnosti povrata i optimizacije prinosa na uložena sredstva.

Financijska imovina obuhvaća: ulaganja u obveznice, komercijalne zapise, trezorske zapise, mjenice, udjele u investicijskim fondovima, izvedene instrumente, dionice, depozite, kredite, vrijednosne papire koji ne kotiraju na aktivnom tržištu, plasmane temeljem obrnutih repo poslova, i ne izvedena financijska ulaganja s fiksnim ili utvrdivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu.

Izvori sredstava temeljem kojih se financijska imovina ulaže su sredstva iz matematičke pričuve, sredstva iz ostalih tehničkih pričuva i sredstva iz kapitala. Kod početnog priznavanja financijska se imovina priznaje na datum podmirenja (namire).

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka je dalje klasificirana kao ona koja je namijenjena trgovanju ili je kod početnog priznavanja definirana od strane Uprave društva po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka. Financijska imovina namijenjena trgovanju je ona koja je nabavljena ili nastala uglavnom sa svrhom prodaje ili ponovne kupnje u kratkom razdoblju.

Financijska imovina definirana kod početnog priznavanja po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka je financijska imovina koja ispunjava bilo koji od sljedećih uvjeta:

- ako je stečena ili preuzeta sa svrhom prodaje ili ponovne kupnje u roku kraćem od 12 mjeseci, ili ako je donijeta Odluka Uprave o takvom rasporedu
- ako je dio portfelja priznatih financijskih instrumenata koji se vode zajedno i za koje postoje dokazi o nedavnom kratkoročnom donošenju dobiti.

Financijska imovina priznata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka u Društvu se priznaje prema cijeni važećoj na dan transakcije, a troškovi nabave priznaju se kroz račun dobiti i gubitka po obračunu. Nakon početnog priznavanja financijska se imovina, koja je raspoređena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, vrednuje po fer vrijednosti.

▪
Financijska ulaganja koja se drže do dospelja

Pri raspoređivanju financijskih ulaganja koja se drže do dospelja plaćanja vodi se računa o sljedećim kriterijima:

- usklađenost ročnosti vrijednosnog papira s obvezama iz dugoročnih ugovora o osiguranju
- postizanje odgovarajuće dugoročne profitabilnosti u usporedbi s zahtijevanom (ugovorom utvrđenom)
- valutna usklađenost vrijednosnog papira s obvezama iz dugoročnih ugovora.

U tu skupinu Društvo raspoređuje dužničke vrijednosne papire za koje postoji aktivno tržište te koje namjerava i može posjedovati do dospelja plaćanja. Društvo ne može rasporediti nikakvu financijsku imovinu u tu skupinu ako je u tekućoj poslovnoj godini, ili prethodne dvije godine, prodalo ili prerasporedilo značajan dio takvih ulaganja prije dospelja (u više nego beznačajnom dijelu u odnosu na cjelokupnu vrijednost ulaganja).

Kod početnog priznavanja financijska imovina koja se drži do dospelja mjeri se po fer vrijednosti kojoj je potrebno pribrojiti i sve troškove posla koji neposredno proizlaze iz kupnje ili prodaje financijske imovine.

Financijska ulaganja priznaju se po datumu namire. Financijska imovina iskazana je kao dugotrajna imovina Društva.

Nakon početnog priznavanja financijska ulaganja u posjedu do dospijeća vrednuju se u skladu s amortiziranim troškovima pomoću metode efektivne kamatne stope. Kamate koje se obračunavaju po metodi efektivne kamatne stope priznaju se kroz račun dobiti i gubitka.

Depoziti, krediti i potraživanja

Depoziti, krediti i potraživanja su financijska imovina s određenim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu. Kod početnog priznavanja financijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kojoj je potrebno pribrojiti i sve troškove stjecanja koji neposredno proizlaze iz kupnje ili prodaje financijske imovine. Nakon početnog priznavanja financijska imovina se vrednuje po metodi efektivne kamatne stope, prema amortiziranom trošku kroz račun dobiti i gubitka.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

U tu skupinu Društvo uvrštava svu financijsku imovinu koja je raspoređena kao raspoloživa za prodaju, ali koja nije raspoređena u neku od prije navedenih skupina.

Kod početnog priznavanja, financijska imovina mjeri se po fer vrijednosti, odnosno nabavnoj vrijednosti (ako vrijednosni papir ne kotira), uključujući sve troškove stjecanja, i priznaje se na datum trgovanja.

Naknadna vrednovanja su također po tržišnoj vrijednosti a efekti mjerenja, nerealizirani dobiti, odnosno nerealizirani gubici priznaju se u bilanci Društva kroz povećanje odnosno smanjenje pričuva kapitala, osim gubitaka od umanjenja vrijednosti i dobitaka i gubitaka od tečajnih razlika koji se priznaju u računu dobiti i gubitka.

Kamate od financijske imovine raspoređene u ovu skupinu, a koje su izračunate primjenom metode efektivne kamatne stope, priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Kod prodaje ili umanjenja vrijednosti financijske imovine klasificirane kao financijska imovina raspoloživa za prodaju, revalorizacija koja se do fer vrijednosti iskazuje na kapitalu eliminira se, kamate se ukidaju te se efekti iskazuju u izvještaju računa dobiti i gubitka.

Fer vrijednost

Fer vrijednost je iznos s kojim je moguće zamijeniti imovinu ili podmiriti dug u ugovorom poslu ili transakciji. Po fer vrijednosti iskazuje se financijska imovina za trgovanje (po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka) i financijska imovina raspoloživa za prodaju (po fer vrijednosti kroz kapital). Depoziti, krediti i potraživanja te financijska imovina koja se drži do dospijeća iskazani su po otplatnoj vrijednosti po metodi efektivne kamatne stope, umanjani za možebitna umanjenja vrijednosti. Fer vrijednost je dokazana ako ju je moguće pouzdano izmjeriti.

U Društvu je fer vrijednost utvrđena kako slijedi:

- za imovinu koja kotira na aktivnom tržištu i za koju postoji cijena, fer vrijednost se utvrđuje kao umnožak jedinica financijske imovine i zadnje tržišne prodajne cijene na dan vrednovanja odnosno na dan bilance,
- ako za financijsku imovinu nema aktivnog tržišta, upotrebljavaju se metode procjene fer vrijednosti financijske imovine. Metode vrednovanja obuhvaćaju upotrebu ostvarenih cijena u nedavnim transakcijama između informiranih i spremnih strana a ako je na raspolaganju i usporedbu s trenutačnom fer vrijednosti drugog instrumenta koji ima slična suštinska svojstva te analiza diskontiranih tokova novca.

Društvo provodi revalorizaciju financijske imovine mjesečno na zadnji dan tekućeg mjeseca i na kraju godine kod izrade godišnjih izvješća o poslovanju.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Društvo na svaki datum bilance provjerava postoje li objektivni dokazi za umanjenje vrijednosti financijske imovine koja nije raspoređena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Umanjenje vrijednosti financijske imovine provodi se ukoliko postoji objektivni dokaz da je nastupio događaj koji uzrokuje umanjenje vrijednosti nakon početnog priznavanja imovine te navedeni događaj koji uzrokuje umanjenje vrijednosti ima utjecaj na buduće novčane tokove od imovine, koji se može pouzdano procijeniti.

Društvo uzima u obzir dokaz o umanjenju vrijednosti kako za pojedinačnu imovinu tako i na skupnoj razini. Sva pojedinačno značajna financijska imovina provjerava se zbog umanjenja vrijednosti na pojedinačnoj osnovi. Pojedinačno značajna financijska imovina za koju nije prepoznato umanjenje vrijednosti uključuje se u osnovicu za provjeru umanjenja vrijednosti na skupnoj osnovi zbog umanjenja koje je nastalo ali nije još prepoznato. Imovina koja nije pojedinačno značajna, provjerava se na skupnoj osnovi za umanjenje vrijednosti, grupirajući financijsku imovinu (koja se vodi po amortiziranom trošku) na osnovi sličnih obilježja rizika.

Objektivni dokaz umanjenja vrijednosti financijske imovine (uključujući vlasničke vrijednosnice) uključuje nepodmirenje obveza ili kašnjenje dužnika, restrukturiranje kredita ili predujma društva prema uvjetima koje društvo inače ne bi razmatralo, indikacije da će dužnik ili izdavatelj ući u stečajni postupak, nestanak aktivnog tržišta za vrijednosnicu, ili ostale dostupne podatke vezane uz skupinu imovine, kao što su nepovoljne promjene u platnom položaju dužnika ili izdavatelja unutar te skupine, ili ekonomski uvjeti koji su povezani s nepodmirenjima obveza unutar te skupine.

U svrhu skupne procjene umanjenja vrijednosti, Društvo koristi statistički model povijesnih trendova vjerojatnosti nepodmirenja, vremenskog razdoblja nadoknade i iznosa nastalog gubitka, usklađenih za procjene rukovodstva o tome jesu li trenutni ekonomski i kreditni uvjeti takvi da mogu utjecati da stvarni gubici budu veći odnosno manji nego što sugerira povijesni model. Stope nepodmirenja, stope gubitka te očekivano

vremensko razdoblje budućih nadoknada redovito se usklađuju prema ostvarenim ishodima kako bi bile referentne i prikladne.

Gubitak od umanjenja vrijednosti imovine koja se vodi po amortiziranom trošku utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih novčanih tokova diskontiranih originalnom efektivnom stopom te imovine. Gubici se priznaju u računu dobiti i gubitka te se odražavaju u rezervaciji za umanjenje vrijednosti kredita i predujmova. Kamata na imovinu s umanjenom vrijednošću i dalje se priznaje kao amortizacija diskonta.

Ukoliko naknadni događaj rezultira smanjenjem iznosa gubitka od umanjenja vrijednosti, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se otpušta te priznaje u računu dobiti i gubitka.

Gubitak od umanjenja vrijednosti dužničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju priznaje se prenošenjem razlike amortiziranog troška stjecanja i tekuće fer vrijednosti iz kapitala u račun dobiti i gubitka. Ukoliko naknadni događaj rezultira smanjenjem iznosa gubitka od umanjenja vrijednosti dužničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida te priznaje u računu dobiti i gubitka.

Međutim, svaki naknadni oporavak fer vrijednosti dužničke vrijednosnice raspoložive za prodaju s umanjenom vrijednošću priznaje se izravno u kapitalu. Promjene u rezervaciji za umanjenje vrijednosti koje se odnose na vremenskoj vrijednosti novca odražavaju se kao sastavni dio prihoda od kamata.

Prestanak priznavanja

Društvo prestaje priznavati financijsku imovinu u knjigovodstvenim ispravama ako se na nju više ne odnose vezana ugovorna prava. Ne odnose se više na nju ako se prava iskorištavanja potroše, ako se ugase ili ako se prenesu gotovo svi rizici i koristi povezane s vlasništvom financijske imovine.

Financijska imovina u Društvu koja se priznaje za trgovanje po fer vrijednosti, priznaje se u poslovnim knjigama ili otuđuje nakon datuma trgovanja, a zajmovi i financijska sredstva uvrštena u skupinu koja se drži do dospjeća, s pribrojenim troškovima posla, priznaju se nakon datuma podmirenja.

Kod prestanka priznavanja financijskog sredstva razlika između knjigovodstvene vrijednosti te svote primljenih nadoknada uključujući nova dobivena sredstva umanjena za nove preuzete obveze i akumuliranih dobitaka ili gubitaka priznatih neposredno u kapitalu u cijelosti se priznaje u računu dobiti i gubitka.

Ulaganja kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima rizik ulaganja

Ulaganja u vrijednosne papire te investicijske fondove gdje ugovaratelj osiguranja preuzima rizik ulaganja, uvrštena su u financijsku imovinu izmjerenu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te su po sadržaju uvrštena u financijsku imovinu koju je Društvo odredilo da bude mjerena po fer vrijednosti.

KD ŽIVOTNO OSIGURANJE d.d.

BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA

ZA RAZDOBLJE OD 5. SVIBNJA 2008. DO 31. PROSINCA 2008.

Vrijednost jedinica imovine kod koje ugovaratelj osiguranja preuzima rizik ulaganja izračunava se na dan bilance stanja tako da se broj jedinica imovine pojedinog ulaganja, investicijskog ili uzajamnog fonda pomnoži s vrijednošću jedinice fonda na taj dan.

Kod osiguranja gdje ugovaratelj osiguranja preuzima rizik ulaganja, Društvo jednom mjesečno vrednuje financijska ulaganja.

Kamate

Kamatni prihodi i rashodi priznaju se proporcionalno s proteklom razdobljem te s obzirom na neotplaćeni dio glavnice i efektivnu kamatnu stopu kod dužničkih vrijednosnih papira raspoređenih u skupinu financijske imovine koja se drži do dospeljeća plaćanja i u skupinu financijske imovine raspoložive za prodaju, odnosno kuponsku kamatnu stopu u skupini financijske imovine za trgovanje.

Kod upotrebe efektivne kamatne stope, amortiziraju se plaćene i primljene naknade, troškovi posla i druge premije, te diskonti koji su uključeni u izračun efektivne kamatne stope u očekivanom vijeku upotrebe instrumenta. Prihodi od kamata danih zajmova koji su bili umanjeni priznaju se po prvotnoj originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi.

Za svu financijsku imovinu kamate se priznaju u računu dobiti i gubitka. Za svu dužničku financijsku imovinu kamate iskazuju se zajedno s ulaganjima u bilanci stanja.

Dividende

Dividende se kao prihod od kapitala priznaju u računu dobiti i gubitka kad Društvo ostvari pravo na isplatu.

Tečajne razlike

Financijska imovina izražena u stranoj valuti na dan bilance preračunava se po srednjem tečaju HNB, a zbog opravdanih razloga može se upotrijebiti i odgovarajući tečaj poslovne banke. Svi dobiti i gubici od tečajnih razlika priznaju se u računu dobiti i gubitka za razdoblje u kojem su nastale.

(d) Novčana sredstva

Novčana sredstva Društva čine novac i novčani ekvivalenti.

(e) Potraživanja

Poslovna potraživanja najprije su priznata po fer vrijednosti, a zatim se mjere po otplatnoj vrijednosti, po metodi efektivnih kamata umanjениh za umanjєnja vrijednosti. Poslovna potraživanja su vrijednosno umanjєna ako postoje nedvojbeni pokazatelji da je mogućnost unovčєnja upitna zbog npr. dužnikove nelikvidnosti, uvođєnja prisilnog podmirenja ili zbog stečaja.

Otpise potraživanja (prestanaka priznavanja) potvrđuje Uprava Društva.

(f) Aktivna vremenska razgraničєnja

To su unaprijed obračunati troškovi odnosno rashodi koji nastaju na osnovi ravnomjernog opterećivanja djelatnosti ili poslovnog rezultata, pričuva za očekivane troškove koji se još nisu pojavili, prethodno obračunati prihod od kamata i najamnine, drugi prethodno obračunati prihodi, razgraničєni troškovi pribave, odgođєna porezna imovina i dr.

(g) Razgraničєni troškovi pribave

U Društvu se troškovi pribave razgraničavaju u slučajevima kad je dinamika isplate provizije različita od dinamike uračunatih troškova pribave osiguranja. Razgraničєni troškovi formiraju se u visini razlike između isplaćєne provizije u razdoblju i obračunatih troškova pribave osiguranja. U nekim slučajevima su dodatno snižєni za 20% zbog zaštite od mogućih storna i posljedično kasnije nepokrivenosti provizije.

Odgođєni troškovi amortiziraju se u razdoblju od jedne do tri godine u ovisnosti od dinamike uračunatih troškova pribave osiguranja koja je kod različitih trajanja osiguranja različita.

Razgraničєni troškovi pribave evidentiraju se posebno za mješovito osiguranje života i dopunska osiguranja te posebno za osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja.

U ovoj se stavci iskazuju samo razgraničєnja neposrednih troškova pribave (ostali se troškovi pribave ne mogu razgraničavati) životnih osiguranja za koja se ne izračunava matematička pričuva, te životnih osiguranja kada ugovaratelj snosi rizik ulaganja, u skladu s Pravilnikom o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva osiguranja .

U životnim osiguranjima za koja se izračunava matematička pričuva neposredni troškovi pribave odbijaju se u postupku izračuna matematičke pričuve životnih osiguranja u skladu s Mjerilima za izračun matematičke pričuve životnih osiguranja izdanim od strane Hrvatske agencije za nadzor financijskih institucija.

(h) Dionički kapital i pričuve kapitala

Dionički kapital sastoji se od redovnih dionica i predstavlja nominalnu vrijednost običnih dionica klasificiranih u poziciju kapitala.

Kapital i pričuve uključuju:

- temeljni kapital – redovne dionice
- pričuve – zakonske, koje se formiraju izdvajanjem iz dobiti i statutarne koje se formiraju u svrhu otkupa vlastitih dionica, rezerviranja za mirovine i dr. namjene propisane statutom
- revalorizacijske pričuve – formiraju se iz vrijednosnih usklađenja materijalne i financijske imovine
- zadržanu dobit i preneseni gubitak, te dobit i gubitak tekućeg razdoblja.

(i) Tehničke pričuve

Društvo mora u vezi sa svim poslovima osiguranja koje obavlja oblikovati odgovarajuće tehničke pričuve osiguranja namijenjene pokriću budućih obveza iz osiguranja i eventualnih gubitaka zbog rizika koji proizlaze iz poslova osiguranja koje obavlja pa na temelju Pravilnika o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva te razumnih aktuarskih pretpostavki i načela osiguranja. Društvo oblikuje sljedeće vrste tehničkih pričuva osiguranja:

- pričuve za prijenosne premije
- pričuve šteta
- druge tehničke pričuve osiguranja
- matematičke pričuve životnih osiguranja
- posebne pričuve životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj preuzima rizik ulaganja.

Pričuve za prijenosne premije

Društvo obračunava bruto prijenosne premije i prijenosne premije neto od reosiguranja po vrstama osiguranja za one ugovore o osiguranju (police) kod kojih osigurateljno pokriće traje i nakon kraja obračunskog razdoblja budući da se osigurateljna i obračunska razdoblja ne poklapaju.

Osnovica za obračun bruto prijenosne premije je zaračunata bruto premija u tekućem i/ili prethodnom obračunskom razdoblju.

Pričuve šteta

Društvo utvrđuje pričuvu za nastale prijavljene štete i pričuvu za nastale, a neprijavljene štete. Pričuvu za prijavljene štete oblikuje u visini procijenjenih obveza koje je Društvo dužno isplatiti na temelju onih ugovora o osiguranju kod kojih je osigurani slučaj nastupio prije kraja obračunskog razdoblja, uključujući sve troškove koji na temelju tih ugovora terete društvo za osiguranje (troškovi obrade šteta u pričuvi šteta sastavni su dio bruto pričuve šteta, a odnose se na direktne troškove obrade šteta i indirektno troškove obrade šteta), kao i procijenjene obveze za već nastale, ali još neprijavljene štete.

Druge tehničke pričuve osiguranja

Druge tehničke pričuve osiguranja oblikuje Društvo s obzirom na predviđene buduće obveze i rizike u vezi kojih ne oblikuje: pričuve za prijenosne premije, pričuve za bonuse i popuste, pričuve šteta, pričuve za kolebanje šteta i matematičke pričuve.

Matematičke pričuve životnih osiguranja

Matematičke pričuve oblikuju se u visini sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih obveza Društva na temelju sklopljenih ugovora o osiguranju umanjenu za sadašnju procijenjenu vrijednost budućih premija koje će biti uplaćene na temelju ovih osiguranja, a izračunavaju se primjenom odgovarajućeg aktuarskog vrednovanja koje uzima u obzir sve buduće obveze Društva na temelju pojedinog ugovora o osiguranju, uključujući zajamčene isplate na koje osiguranik ima pravo, bonuse na koje osiguranik ima pravo, bilo samostalno, bilo zajedno s drugim osiguranicima, bez obzira na to u kojem su obliku izraženi, druga prava koja osiguranik može imati na temelju ugovora o osiguranju i troškove, uključujući provizije. Obračun matematičke pričuve obavlja aktuar na temelju priznatih aktuarskih postupaka koji su definirani Pravilnikom o izračunu tehničke pričuve društva za osiguranje koji je u skladu sa Zakonom o osiguranju i Pravilnikom o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva.

Posebne pričuve životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj preuzima na sebe rizik ulaganja.

Društvo za poslove životnog osiguranja kod kojih ugovaratelj preuzima na sebe investicijski rizik oblikuje posebne pričuve za naknade osigurane ugovorom o osiguranju koje su direktno vezane za vrijednost ulaganja.

Obračun odgovarajuće tehničke pričuve obavlja aktuar na temelju priznatih aktuarskih postupaka koji su definirani Pravilnikom o izračunu tehničke pričuve društva za osiguranje koji je u skladu sa Zakonom o osiguranju i Pravilnikom o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva.

Obveze iz neposrednih poslova osiguranja

Uključuju obveze s osnove isplate šteta prema oštećenima, obveze s osnove su/reosiguranja, obveze za primljene predujmove, obveze za članarine prema mjerodavnim institucijama, obveze prema drugim osiguravajućim društvima i ostale obveze. Ove obveze se vrednuju po stvarnom trošku nastanka obveze. Realnost iskazanih obveza utvrđuje se najmanje jednom godišnje i to na kraju poslovne godine, inventurnim popisom i usuglašavanjem stanja.

(j) Prihodi

Ostvarene prihode Društva čine zarađene premije u osiguranju, prihodi od ulaganja, prihodi od provizija i naknada, ostali osigurateljno-tehnički prihodi neto od reosiguranja i ostali prihodi.

Prihodi od premija osiguranja

Zarađena premija u osiguranju izračunata je iz bruto zaračunatih premija osiguranja u obračunskom razdoblju, umanjnih za reosigurateljni dio premija i ispravljenih za promjenu bruto prenesene premije koja je korigirana za udio reosiguratelja u prijenosnoj premiji.

Zaračunata bruto premija životnih osiguranja podrazumijeva sve iznose premija koji su naplaćeni do kraja obračunskog razdoblja za police čiji je početak osiguranja do kraja obračunskog razdoblja (u obračunskom razdoblju), bez obzira odnose li se ti iznosi u cijelosti ili djelomično na kasnija obračunska razdoblja. Dospjele djelomično naplaćene rate mogu se smatrati naplaćenima ukoliko je naplaćeno najmanje 50% rate.

Uplate koje su izvršene na temelju ponude ne smatraju se bruto zaračunatom premijom sve dok ista nije policirana i dospjela.

Premije za životno osiguranje ustupaju se reosigurateljima na temelju zaračunate premije, a u skladu s ugovorima o reosiguranju.

Ostali prihodi

U ostale prihode iz redovitog poslovanja Društvo uvrštava prihode od ostalih poslovnih usluga, kao i dio upravljačke provizije na koju Društvo ima pravo na ime upravljanja sredstvima imatelja Fondpolica od strane društva za upravljanje fondom. Ostali prihodi se priznaju u izvještajima Društva nakon što je usluga izvršena.

(k) Rashodi

Rashodi Društva sastoje se od neto izdataka za štete, neto promjena ostalih tehničkih pričuva, neto promjena tehničkih pričuva životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj snosi rizik, neto izdataka za povrate premija (uključujući bonuse i popuste), neto poslovnih rashoda, troškova ulaganja, neto ostalih tehničkih troškova, i ostalih troškova (uključujući i vrijednosna usklađenja).

Izdaci za štete

Štete u osiguranju obuhvaćaju likvidirane štete, troškove vezane uz isplatu šteta i udjele su/reosiguravatelja u likvidiranim štetama.

Likvidirane štete su sve isplate po osnovi ugovora u osiguranju za koje je utvrđena obveza u cijelosti ili djelomično, bez obzira na koje razdoblje se odnose. Troškovi vezani za isplatu šteta uključuju odvjetničke troškove, liječnika-cenzora i ostale zavisne troškove.

Obveza sudjelovanja su/reosiguravatelja u štetama životnog osiguranja se priznaje temeljem obračuna koji proizlazi iz ugovora o reosigurateljnem pokriću.

Promjene tehničkih pričuva

Promjene tehničkih pričuva obuhvaćaju promjene matematičke pričuve, pričuva za nastale a prijavljene štete, pričuva za nastale a neprijavljene štete, pričuve za troškove obrada štete, pričuve za rizike koji nisu istekli i pričuve za pokriće obveza s osnove neadekvatnosti tehničkih pričuva.

Promjene tehničkih pričuva kod kojih ugovaratelj snosi rizik ulaganja

Promjenu tehničke pričuve osiguranja kod koje ugovaratelj na sebe preuzima rizik ulaganja odnosi se isključivo na transakcije koje su vezane na portfelj ugovaratelja osiguranja vezan uz investicijske fondove.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi uključuju troškove pribave polica osiguranja i administrativne troškove.

Troškovi pribave uključuju neposredni troškovi pribave, posredni troškovi i troškovi izdavanja polica.

Neposredni troškovi pribave uključuju troškove provizije za zaključena osiguranja i troškove zaposlenika koji rade na pribavi osiguranja. Posredni troškovi pribave su troškovi marketinga, administrativni troškovi obrade osiguranja, kao i ostali troškovi koji se odnose na pribavu osiguranja.

KD ŽIVOTNO OSIGURANJE d.d.

BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA

ZA RAZDOBLJE OD 5. SVIBNJA 2008. DO 31. PROSINCA 2008.

U poslovne rashode Društva i ulaze troškovi Uprave, a odnose se na amortizaciju materijalne imovine, plaće i ostale troškove koji su nastali kako bi Društvo moglo nesmetano obavljati osnovnu djelatnost.

Svi ostali troškovi nastali u obračunskom razdoblju, prema stvarnim utrošcima ili stvarno izvršenim uslugama, priznaju se prema vjerodostojnoj dokumentaciji u razdoblju u kojem su i nastali.

Troškovi ulaganja

Troškovi financijskih ulaganja uključuju troškove ulaganja sredstava iz kapitala, kao i iz sredstava tehničkih pričuva.

Prema kategorijama troškovi od ulaganja dijele se na amortizaciju, kamatne rashode, negativne tečajne razlike, umanjena financijske i materijalne imovine, troškove naknada, nerealizirane gubitke, realizirane gubitke, rashode od prodaje materijalne imovine, i ostalih troškova od financijskih i materijalnih ulaganja.

Obzirom da neka ulaganja mogu biti vezana uz stranu valutu, Društvo je izloženo promjenama tečaja u odnosu na domicilnu valutu.

Promjene vrijednosti ulaganja u odnosu na tečaj strane valute na dan preračuna iskazuju se u računu dobiti i gubitka kao pozitivne ili negativne tečajne razlike.

(I) Reosiguranje

Obveze s naslova reosiguranja uključuju premije na temelju ugovora o reosiguranju te se priznaju kao dospjeli izdatak. Potraživanja i obveze se priznaju kada su dospjele. Društvo sklapa ugovor o reosiguranju s reosigurateljem, unaprijed za određeno razdoblje. Društvo prenosi dio rizika koji prelazi njegov kapacitet na reosiguravatelja, gdje on preuzima rizik u pokriće i time provodi disperziju rizika.

3. Osjetljivost dobiti ili gubitka i kapitala i rezervi na značajne varijable

Dobit ili gubitak i obveze osiguravatelja su uglavnom osjetljive na promjene u mortalitetu i pobolijevanju, diskontnoj stopi, stopi storna i troškovima.

Pretpostavke i analiza osjetljivosti sadašnje vrijednosti profita na dan 31. prosinca 2008.

	<u>Promjena u varijabli</u>	<u>Sadašnja vrijednost profita</u>
	%	<i>(u tisućama kuna)</i>
Osnovni scenarij		4.052
Riziko diskontna stopa	-1%	4.351
Smrtnost	5%	3.812
Inflacija	1%	3.906
Troškovi	5%	3.906

Promjene u varijablama predstavljaju moguće promjene koje bi da su se dogodile utjecale na značajnu promjenu osigurateljnih obveza na datum bilance. Moguće promjene ne predstavljaju očekivane promjene u varijablama niti najgori mogući scenarij. Analiza je pripremljena za promjenu u varijabli bez promjene u ostalim pretpostavkama.

4. Odredbe i uvjeti ugovora o osiguranju koji imaju značajan utjecaj na iznos, vrijeme i neizvjesnost budućih novčanih tokova

Društvo nudi sljedeće proizvode:

- osiguranje za slučaj smrti i doživljenja s višekratnim plaćanjem premije i jednokratnim plaćanjem premije
- osiguranje života u kojem ugovaratelj snosi rizik ulaganja (Fondpolica) s višekratnim plaćanjem premije i jednokratnim plaćanjem premije
- dopunsko osiguranje od nezgode i
- dopunsko osiguranje od nezgode za djecu.

Osiguranje za slučaj smrti i doživljenja (mješovito osiguranje života)

Ugovaratelj osiguranja obavezan je u skladu s ugovorom o mješovitom osiguranju redovito plaćati premiju osiguratelju na način i u obliku koji je utvrđen policom osiguranja; osiguratelj je obavezan da u slučaju nastanka osiguranoga slučaja isplati osigurani iznos ili njegov dio korisniku.

Osim osiguranja za slučaj smrti i doživljenja može se zaključiti i dopunsko osiguranje od posljedica nesretnog slučaja.

Mogu se osigurati jedino zdrave osobe od navršениh 14 godina do navršениh 65 godina, pod uvjetom da neće imati više od 75 godina kada polica osiguranja istekne.

Osiguratelj je obavezan na osnovi ugovora o mješovitom osiguranju života isplatiti korisniku:

- - iznos ugovoren za slučaj smrti odmah nakon smrti osiguranika ako osiguranik umre unutar trajanja razdoblja osiguranja;
- - ugovoreni iznos za slučaj doživljenja ako osiguranik ili obje osigurane osobe u uzajamnom osiguranju dožive dogovoreni datum.

Iznos osigurane svote i premija utvrdit će se prema podacima navedenim u ponudi, kao što su dob osiguranika, trajanje osiguranja i odabranom cjeniku. Osigurani iznos i premija mogu se izražavati u eurima. Naknade s osnova osiguranja i premije osiguranja plaćaju se u kunama prema srednjem tečaju HNBa na dan dospjeća. Premija se može dogovoriti kao jednokratna premija ili kao obročno plaćanje.

Osiguranje života kod kojeg ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja (Fondpolica)

Fondpolica je oblik životnog osiguranja gdje ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik za isplate s osnova osiguranja po isteku osiguranja. Kao dopunsko pokriće uz Fondpolicu životnog osiguranja moguće je zaključiti i dopunsko osiguranje od posljedica nesretnog slučaja.

Mogu se osigurati jedino zdrave osobe od navršениh 14 godina do navršениh 65 godina, pod uvjetom da neće imati više od 75 godina kada policia osiguranja istekne.

Ugovaratelj osiguranja obvezan je prema ugovoru o životnom osiguranju redovito plaćati premiju osiguratelju na način i oblik koji su navedeni u polici osiguranja; osiguratelj je obvezan u slučaju nastanka osiguranoga slučaja smrti platiti korisniku osigurani iznos za slučaj smrti ili u slučaju doživljenja vrijednost imovine. Premija se može ugovoriti kao jednokratna premija ili kao obročno plaćanje.

Svi unit linked proizvodi u sebi sadrže signifikantno pokriće rizika smrti, te su zbog toga i klasificirani kao osigurateljni proizvodi u skladu s IFRS 4 standardima.

Dopunsko osiguranje od posljedica nesretnog slučaja

Može se zaključiti uz osnovnog ugovoreno životno osiguranje.

U slučaju nezgode, osiguratelj će platiti osigurane iznose ili dio osiguranih iznosa, dogovorenih u ugovoru o osiguranju:

- - iznos osiguran za slučaj smrti ako je osiguranik preminuo zbog nezgode;
- - osigurani iznos za invaliditet ako je osiguranik postao 100% invalid ili postotak osiguranog iznosa za invaliditet koji odgovara postotku djelomičnog invaliditeta, ako je osiguranik postao djelomični invalid zbog nezgode. U slučaju potpunoga trajnog invaliditeta isplaćuje se 150% osigurane svote za slučaj trajnog invaliditeta
- - dnevnu naknadu za vrijeme boravka u bolnici.

5. Oprema

(u tisućama kuna)

	<u>Motorna vozila</u>	<u>Oprema i namještaj</u>	<u>Ukupno</u>
Nabavna vrijednost			
Stanje 5. svibnja 2008.	-	-	-
Povećanja	210	327	537
Stanje 31. prosinca 2008.	210	327	537
Akumulirana amortizacija			
Stanje 5. svibnja 2008.	-	-	-
Amortizacija za razdoblje	25	54	79
Stanje 31. prosinca 2008.	25	54	79
Neto sadašnja vrijednost			
Stanje 5. svibnja 2008.	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2008.	185	273	458

6. Nematerijalna imovina

<i>(u tisućama kuna)</i>	<u>Računalni softver</u>	<u>Ostala nematerijalna imovina</u>	<u>Ukupno</u>
Nabavna vrijednost			
Stanje 5. svibnja 2008.	-	-	-
Povećanja	112	71	183
Stanje 31. prosinca 2008.	112	71	183
Akumulirana amortizacija			
Stanje 5. svibnja 2008.	-	-	-
Amortizacija za razdoblje	14	8	22
Stanje 31. prosinca 2008.	14	8	22
Neto sadašnja vrijednost			
Stanje 5. svibnja 2008.	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2008.	98	63	161

7. Financijska imovina

Financijska imovina Društva svrstana je prema kategorijama kako slijedi:

	<u>31. prosinca</u> <u>2008.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>
<u>Financijska imovina koja se drži do dospjeća</u>	
<u>- Državne obveznice, fiksna kamatna stopa, kotirajuće</u>	<u>1.166</u>
<u>- Korporativne obveznice, fiksna kamatna stopa, kotirajuće</u>	<u>1.688</u>
<u>Zajmovi i potraživanja</u>	
<u>- Depoziti u bankama</u>	<u>17.264</u>
<u>Financijska imovina raspoloživa za prodaju</u>	
<u>- Državne obveznice, fiksna kamatna stopa, kotirajuće</u>	<u>1.795</u>
<u>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</u>	
<u>- Portfelj dan na upravljanje</u>	<u>3.507</u>
<u>- Otvoreni investicijski fondovi</u>	<u>2.060</u>
<u>- Unit-linked</u>	<u>74</u>
<u>Ukupno financijska imovina</u>	<u>27.554</u>

Sljedeća tabela prikazuje kretanje financijske imovina Društva u razdoblju od 5. svibnja 2008. do 31. prosinca 2008. godine

31. prosinca 2008.	Financijska imovina koja se drži do dospjeća	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	Zajmovi i potraživanja	Ukupno
	<i>(u tisućama kuna)</i>				
Stanje 5. svibnja	-	-	-	-	-
Kupnja	2.987	1.817	8.866	17.261	30.931
Tečajne razlike	-	11	-	3	14
Otplate	(137)	-	-	-	(137)
Amortizacija (premije)/ diskonta obveznica	4	-	-	-	4
Dobici/(gubici) od svođenja na fer vrijednost	-	(33)	(3.225)	-	(3.258)
Stanje 31. prosinca	<u>2.854</u>	<u>1.795</u>	<u>5.641</u>	<u>17.264</u>	<u>27.554</u>

KD ŽIVOTNO OSIGURANJE d.d.

BILJEŠKE UZ FINANIJSKA IZVJEŠĆA

ZA RAZDOBLJE OD 5. SVIBNJA 2008. DO 31. PROSINCA 2008.

---

8. Potraživanja iz poslova osiguranja i ostala potraživanja

	31. prosinca 2008.
	<i>(u tisućama kuna)</i>
Potraživanja od reosiguranja	
- za proviziju	2
Odgođeni troškovi pribave	279
Obračunata kamata	
- na financijsku imovinu koja se drži do dospijeca	25
- na zajmove i potraživanja	575
- na financijsku imovinu raspoloživu za prodaju	40
Unaprijed plaćeni troškovi	104
Ukupno potraživanja iz poslova osiguranja i ostala potraživanja	1.025

9. Novac i novčani ekvivalenti

	31. prosinca 2008.
	<i>(u tisućama kuna)</i>
Novac u banci	522
Ukupno novac i novčani ekvivalenti	522

10. Pričuve za ugovore o osiguranju

	31. prosinca 2008.
	<i>(u tisućama kuna)</i>
Pričuva prijenosnih premija (priključna osiguranja)	4
Matematička pričuva životnih osiguranja	13
Pričuva životnih osiguranja za „unit-linked“ proizvode	74
Pričuva za nastale, a neprijavljene štete („IBNR“)	34
Ukupno pričuve za ugovore o osiguranju	125

KD ŽIVOTNO OSIGURANJE d.d.

BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA

ZA RAZDOBLJE OD 5. SVIBNJA 2008. DO 31. PROSINCA 2008.

Analiza kretanja pričuve prijenosnih premija (priključna osiguranja)

	31. prosinca 2008.
	<i>(u tisućama kuna)</i>
Stanje 5. svibnja	-
Zaračunata premija tijekom godine	61
Umanjeno za: zarađene premije tijekom godine	(57)
Stanje 31. prosinca	4

Analiza kretanja matematičke pričuve životnih osiguranja

	31. prosinca 2008.
	<i>(u tisućama kuna)</i>
Stanje 5. svibnja	-
Alokacija premija	22
Promjena Zilmer usklade	(13)
Promjena pričuve prijenosnih premija	4
Stanje 31. prosinca	13

Analiza kretanja pričuve životnih osiguranja za unit-linked proizvode

	31. prosinca 2008.
	<i>(u tisućama kuna)</i>
Stanje 5. svibnja	-
Alokacija premija	90
Nerealizirani dobiti po proizvodima u koja su uložena sredstva vlasnika polica	(16)
Stanje 31. prosinca	74

KD ŽIVOTNO OSIGURANJE d.d.

BILJEŠKE UZ FINANIJSKA IZVJEŠĆA

ZA RAZDOBLJE OD 5. SVIBNJA 2008. DO 31. PROSINCA 2008.

Osnovne pretpostavke

Opis	Proizvod	Kamatne stope	Tablice smrtnosti
Mješovito osiguranje, uzajamno mješovito	MŽ1, UMŽ1, MŽ1-J, UMŽ1-J	2,75%	2000 - 2002
Unit-linked	FP1, UFP1, FP1- J, UFP1-J	2,75%	2000 - 2002

Preostalo dospijeće osigurateljnih obveza

31. prosinca 2008.	Do 1 godine	1 – 5 godina	5 - 10 godina	10 - 15 godina	15 - 20 godina	Više od 20 godina	Ukupno
	<i>(u tisućama kuna)</i>						
Pričuva prijenosnih premija (prikjučna osiguranja)	4	-	-	-	-	-	4
Matematička pričuva životnih osiguranja	-	-	3	6	3	1	13
Pričuva životnih osiguranja za "unit-linked" proizvode	-	-	-	31	12	31	74
Pričuva za nastale, a neprijavljene štete	34	-	-	-	-	-	34
Ukupno	38	-	3	37	15	32	125

KD ŽIVOTNO OSIGURANJE d.d.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

ZA RAZDOBLJE OD 5. SVIBNJA 2008. DO 31. PROSINCA 2008.

---

11. Obveze iz poslova osiguranja i ostale obveze

	31. prosinca 2008.
	<i>(u tisućama kuna)</i>
Obveze iz neposrednih poslova osiguranja	
- prema vlasnicima polica osiguranja	180
Obveze iz poslova reosiguranja	4
Obveze prema dobavljačima	163
Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	248
Obveze prema zaposlenima	222
Obračunati troškovi	1.679
Stanje 31. prosinca	2.496

12. Kapital i rezerve

Dionički kapital

	31. prosinca 2008.
	<i>(u tisućama kuna)</i>
367.500 redovnih dionica, svaka nominalne vrijednosti 100 kuna	36.750

Sve izdane redovne dionice Društva uplaćene su u cijelosti. Dionički kapital Društva denominiran je u kunama.

Vlasnici Društva na kraju godine su kako slijedi:

	31. prosinca 2008.
	% vlasništva
KD Življenje d.d.	60
KD Group d.d.	40

Rezerva fer vrijednosti

Rezerva fer vrijednosti uključuje nerealizirane neto dobitke i gubitke proizašle iz promjene fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju neto od odgođenog poreza.

Upravljanje kapitalom

Društvo za osiguranje dužno je održavati razinu kapitala adekvatnu opsegu i vrstama poslova osiguranja koje obavlja te s obzirom na rizike kojima je izloženo (adekvatnost kapitala). Adekvatnost kapitala propisana je Zakonom o osiguranju i u skladu je sa smjernicama Europske unije. Nadzor nad poslovanjem pa tako i adekvatnosti kapitala provodi Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga. Izvješće o adekvatnosti kapitala dostavlja se nadzornoj agenciji kvartalno.

Društvo za osiguranje dužno je poslovati na način da rizici kojima je izloženo u pojedinačnim, odnosno svim vrstama poslova osiguranja koje obavlja ne prijeđu vrijednosti ili granice propisane ovim Zakonom te na temelju njega donesenim propisima. Društvo za osiguranje dužno je poslovati tako da je sposobno pravodobno ispuniti dospjele obveze (načelo likvidnosti) te na način da je trajno sposobno ispunjavati sve svoje obveze (načelo solventnosti). Jedan od osnovnih ciljeva društva je održavanje razine adekvatnosti kapitala iznad zakonskog minimuma s ciljem dugoročne potpore razvoju poslovanja te maksimiziranja vrijednosti društva.

Društvo udovoljava zahtjevima za adekvatnošću kapitala procjenjujući poslovne rezultate na petogodišnjoj osnovi. Prilagodbe između zahtijevane i ostvarene adekvatnosti rade se i u slučaju promjene ekonomskih uvjeta te aktivnosti Društva. U skladu s osnovnim poslovnim planom te planom za razdoblje 2009 – 2013 prva dokapitalizacija planirana je sredinom 2009 godine.

	<u>31. prosinca</u> <u>2008.</u> <i>(u tisućama kuna)</i>
<u>Granica solventnosti</u>	<u>273</u>
<u>Minimalni temeljni kapital (min TK)</u>	<u>22.500</u>
<u>Jamstveni kapital (JK)</u>	<u>26.939</u>
<u>Kapital</u>	<u>26.939</u>
<u>JK >= min TK</u>	<u>DA</u>
<u>Kapital >= Granica solventnosti</u>	<u>DA</u>
<u>JK >= 1/3 granice solventnosti</u>	<u>DA</u>

Društvo na dan 31. prosinca 2008. godine zadovoljava uvjete adekvatnosti kapitala (jamstveni kapital veći ili jednak minimalnom temeljnom kapitalu, kapital veći ili jednak granici solventnosti i jamstveni kapital veći ili jednak jednoj trećini granice solventnosti).

KD ŽIVOTNO OSIGURANJE d.d.

BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA

ZA RAZDOBLJE OD 5. SVIBNJA 2008. DO 31. PROSINCA 2008.

---

13. Premije

Sljedeća tablica prikazuje analizu policirane premije i nastalih šteta po vrstama osiguranja. Većina ugovora o osiguranju zaključena je u Republici Hrvatskoj.

<i>(u tisućama kuna)</i>	<u>Zaračunate bruto premije</u>	<u>Bruto nastale štete</u>	<u>Ostali operativni i administrativni troškovi</u>	<u>Saldo reosiguranja</u>
Za razdoblje od 5. svibnja 2008. do 31. prosinca 2008.				
Periodične premije	691	6	6.907	(2)
Jednokratne premije	<u>121</u>	<u>-</u>	<u>1.218</u>	<u>(1)</u>
Individualne premije	812	6	8.125	(3)
<i>Od toga unit-linked</i>	<u>723</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Ukupno	<u>812</u>	<u>6</u>	<u>8.125</u>	<u>(3)</u>

KD ŽIVOTNO OSIGURANJE d.d.

BILJEŠKE UZ FINANIJSKA IZVJEŠĆA

ZA RAZDOBLJE OD 5. SVIBNJA 2008. DO 31. PROSINCA 2008.

---

14. Prihod od ulaganja

	<u>2008.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>
Prihod od kamata	
- financijska imovina koja se drži do dospelja	45
- financijska imovina raspoloživa za prodaju	93
- zajmovi i potraživanja	840
- sredstva na računima po viđenju	8
	<hr/>
Ukupno prihod od ulaganja	986

15. Neto nastale štete

	<u>2008.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>
Isplaćene štete (smrt i otkupi) – bruto iznos	6
Promjena matematičke pričuve životnih osiguranja	13
Promjena tehničkih pričuva životnih osiguranja kada ugovaratelj snosi rizik	74
Promjena pričuva za nastale a neprijavljene štete	34
	<hr/>
Ukupno neto nastale štete	127

16. Ostali operativni i administrativni troškovi

	2008.
	<i>(u tisućama kuna)</i>
Troškovi osoblja	3.936
Troškovi pribave	
- troškovi provizije i osoblja u pribavi	883
- promjena u odgođenim troškovima pribave	(279)
Intelektualne usluge	1.216
Edukacija prodajne mreže	666
Najamnine	299
Donacije i sponzorstva	290
Trošak marketinga	219
Uredski i potrošni materijal	164
Troškovi telefona i pošte	111
Amortizacija opreme	79
Troškovi službenih putovanja	77
Popravci i održavanje	76
Potrošena energija	60
Grafičke usluge	54
Amortizacija nematerijalne imovine	22
Neto tečajne razlike	(15)
Ostali troškovi	267
	8.125

Društvo uzima poslovne prostore pod operativni najam. Svi najmovi se mogu otkazati i u pravilu su sklopljeni na inicijalno razdoblje od jedne do deset godina. Niti jedan od ugovora o najmu ne uključuje potencijalne zavisne troškove najma.

Broj zaposlenika na kraju 2008. bio je 18. Troškovi osoblja i troškovi pribave uključuju 439 tisuća kuna određenih doprinosa za mirovinsko osiguranje uplaćenih u obvezne mirovinske fondove. Doprinosi se računaju kao postotak od bruto plaće.

17. Povezane osobe

Podaci o ključnim dioničarima Društva prikazani su u bilješci 12. Društvo smatra da je neposredno povezana osoba sa svojim glavnim dioničarima i njihovim podružnicama; članovima Nadzornog odbora i Uprave (zajedno „ključno posloводство“); članovima uže obitelji ključnog posloводства te kontroliranim društvima, zajednički kontroliranim ili društvima pod značajnim utjecajem ključnog posloводства i članova njihovih uži obitelji u skladu s definicijom sadržanom u Međunarodnom računovodstvenom standardu 24 Objave povezanih osoba (“MRS 24“).

a) Ključne transakcije s izravno povezanim osobama

Tijekom godine ukupna naknada članovima Uprave i ključnom poslovodu iznosila je 2.741 tisuću kuna.

b) Transakcije s ostalim povezanim osobama

Društvo ulaže u fondove kojima upravlja KD investments d.o.o. iz izvora sredstava kapitala te posebne tehničke pričuve za osiguranja kod kojih ugovaratelj snosi rizik ulaganja. U skladu s ugovorom Društvo dobiva dio naknade za upravljanje. Prihod s tog osnova iznosio je u 2008. 8 tisuća kuna.

Društvo ima sklopljen ugovor o upravljanju portfeljem vrijednosnih papira s KD upravljanje imovinom d.o.o. (ulaganje iz sredstava vlastitog kapitala). Upravljačka naknada ne plaća se posebno već je ukalkulirana u tržišnu vrijednost portfelja.

Društvo ima sklopljen ugovor o edukaciji s KD financijska točka d.o.o. s ciljem edukacije prodajne mreže.

18. Upravljanje financijskim rizikom

U transakcijama financijskim instrumentima Društvo na sebe preuzima financijske rizike. Ovi rizici uključuju tržišni rizik, kreditni rizik (uključujući i kreditni rizik reosiguranja) i rizik likvidnosti. Svaki od ovih rizika je opisan dalje u tekstu, zajedno sa sažetkom načina na koje Društvo upravlja tim rizicima.

(a) Tržišni rizik

Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika:

- Kamatni rizik – rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u tržišnim kamatnim stopama.
- Valutni rizik – rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u tečaju.
- Cjenovni rizik – rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata mijenjati zbog promjena cijena na tržištu bez obzira jesu li te promjene prouzrokovane faktorima koji se odnose specifično na taj instrument ili njegova izdavatelja ili faktorima koji se odnose na sve instrumente kojima se trguje na tržištu.

Tržišni rizik ne uključuje samo potencijalni gubitak već i potencijalni dobitak.

Usklađivanje imovine i obveza

U cilju aktivnog upravljanja imovinom, Društvo koristi pristupe koji imaju za cilj ravnotežu kvalitete, diverzifikacije, usklađivanja imovine i obveza, likvidnosti i povrata na imovinu. Cilj procesa ulaganja je optimizirati prihod nakon poreza od ulaganja korigiran za rizik te ukupan prinos korigiran za rizik, istovremeno osiguravajući da se imovinom i obvezama upravlja na bazi novčanih tokova i ročnosti. Poslovodstvo periodično pregledava i odobrava ciljane portfelje, određuje investicijske smjernice i limite te nadgleda proces upravljanja imovinom i obvezama. Dužna pažnja poklanja se usklađenosti s pravilima koje propisuje Zakon o osiguranju.

Društvo utvrđuje ciljane portfelje za svaki značajan osiguravateljni proizvod, što predstavlja strategiju ulaganja koju Društvo koristi da bi profitabilno financiralo svoje obveze unutar prihvatljive razine rizika. Ove strategije uključuje ciljeve za efektivnu ročnost, osjetljivost, likvidnost, sektorsku koncentraciju imovine i kvalitetu kredita. Procjene koje se koriste da bi se odredili približni iznosi i rokovi plaćanja osiguranicima. ili u ime osiguranika za obveze iz osiguranja. redovito se preispituju.

Mnoge od ovih procjena su inherentno subjektivne i mogu se odraziti na sposobnosti Društva da ostvari ciljeve upravljanja imovinom i obvezama.

(1) Kamatni rizik

Izloženost Društva tržišnom riziku promjena u kamatnim stopama je koncentriran u investicijskom portfelju. Poslovanje Društva je podložno riziku promjene kamatnih stopa utoliko što kamatonosna imovina i obveze na koje se plaća kamata dospijevaju u različitim rokovima i kamate im se različito mijenjaju.

Društvo je također izloženo riziku promjena u budućim novčanim tokovima koji proizlaze iz promjena kamatnih stopa na tržištu. Međutim ovaj rizik je ograničen budući da većina kamatonosnih ulaganja Društva na datum bilance nosi fiksne kamatne stope.

Matematička pričuva životnog osiguranja diskontira se nižom od tehničke kamatne stope i stope propisane regulativom. Propisana stopa donekle odražava predviđena kretanja u kamatnim stopama kroz duži vremenski period. Iz toga slijedi da promjene u vrijednosti ulaganja koje se mogu povezati s kamatnom stopom neće biti ublažene odgovarajućim promjenama ekonomske vrijednosti pričuva za ugovore o osiguranju u suprotnom smjeru.

Društvo prati ovu izloženost povremenim pregledima stanja svoje imovine i obveza. Procjene novčanih tokova, kao i utjecaj promjena kamatnih stopa koje se odnose na investicijski portfelj i tehničke pričuve redovito se modeliraju i pregledavaju. Općeniti cilj ovih strategija je ograničiti neto promjene u vrijednosti imovine i obveza koje proizlaze iz promjena kamatnih stopa.

Društvo nastoji uskladiti buduće primitke od imovine s obvezama iz osiguranja putem kupnje državnih obveznica. Međutim, obzirom na relativno kratko trajanje takvih obveznica i duže razdoblje trajanja obveza po osnovi životnog osiguranja te nemogućnosti Društva da kupi kamatni „swap” u Hrvatskoj, Društvo je izloženo kamatnom riziku.

Prema ugovorima, Društvo je dužno obračunavati kamatu po stopama od 2,75% godišnje na plaćene premije iz polica životnog osiguranja za isplatu iznosa osiguranicima po isteku takvih polica osiguranja i trenutno se ne može zaštititi od budućeg kamatnog rizika kojem će biti izloženo na ulaganjima sredstava za pokriće budućih obveza.

U tablici na stranici 42 objavljene su efektivne kamatne stope i analiza promjene kamatnih stopa na datum bilance za financijsku imovinu Društva.

(2) Valutni rizik

Društvo je izloženo riziku promjene tečaja kroz transakcije u stranim valutama. To je rizik da će se vrijednost financijskog instrumenta mijenjati zbog promjena u tečaju strane valute.

Društvo je izloženo riziku promjene tečaja kroz kreditne, depozitne i investicijske aktivnosti, kao i kroz premijski prihod, kalkulaciju povezanih tehničkih pričuva i likvidiranih šteta po policama osiguranja s valutnom klauzulom. Ovaj rizik se prvenstveno odnosi na euro.

Društvo upravlja rizikom promjene tečaja tako što pokušava smanjiti razliku između imovine i obveza denominiranih u stranoj valuti ili uz valutnu klauzulu.

U tablici na stranici 43 objavljena je valutna analiza financijske imovine Društva na datum bilance.

(3) Cjenovni rizik

Društvo ne ulaže direktno u pojedinačne dionice već manji dio ulaganja iz sredstava kapitala plasira u investicijske fondove te investicijski portfelj. U investicijskom portfelju aktivno se upravlja sredstvima i trguje radi ublažavanja pada cijena dionica. 2008. godina bila je specifična s obzirom na pad, ali društvo nije uložilo značajan dio kapitala kako bi neovisno o nerealiziranim gubicima očuvalo granicu solventnosti.

(b) Kreditni rizik

Portfelji Društva uključuju vrijednosnice s fiksnim prinosima, a u manjoj mjeri ostala ulaganja, podložna su kreditnom riziku. Ovaj rizik definira se kao potencijalni pad tržišne vrijednosti kao rezultat nepovoljnih promjena u sposobnosti dužnika da vrati dug. Društvo upravlja ovim rizikom tako što unaprijed provodi strogu politiku odobravanja kreditnih rizika te redovitim sastancima s ciljem praćenja razvoja kreditnog rizika.

Rukovodstvo ima kreditnu politiku i izloženost kreditnom riziku se stalno prati. Kreditna analiza se radi za sve osiguranike, a kolateral se osigurava prije isplate ili produženja zajmova osiguranicima. Kolateral se uzima u skladu sa Zakonom o osiguranju. Društvo je usvojilo opreznu opreznu politiku investiranja.

KD ŽIVOTNO OSIGURANJE d.d.**BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA****ZA RAZDOBLJE OD 5. SVIBNJA 2008. DO 31. PROSINCA 2008.**

U skladu s time Društvo je na datum bilance imalo značajnu koncentraciju potraživanja od Republike Hrvatske:

	31. prosinca 2008.
	<i>(u tisućama kuna)</i>
Državne obveznice	2.960
Obračunate kamate na državne obveznice	142
	3.102

Ukupna izloženost prema Republici Hrvatskoj iznosi 9,96 % od ukupne imovine Društva.

	BBB-B	Bez rejtinga	Ukupno
	<i>(u tisućama kuna)</i>		
Financijska imovina koja se drži do dospelosti			
Komerc. zapis Medika M-941A	936	-	936
RHMF-O-157A	101	-	101
RHMF-O-19 BA	131	-	131
RHMF-O-172A	934	-	934
RHMF-O-13BA	752	-	752
Zajmovi i potraživanja			
Depoziti kod banaka	17.264	-	17.264
Financijska imovina raspoloživa za prodaju			
RHMF-O-157A	51	-	51
RHMF-O-103 A	990	-	990
RHMF-O-142 A	754	-	754
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka			
Investicijski fondovi	-	2.060	2.060
Portfelj dan na upravljanje	-	3.508	3.508
Unit-linked	-	74	74
Potraživanja iz poslova osiguranja i ostala potraživanja	-	1.025	1.025
Novac i novčani ekvivalenti	522	-	522
Ukupno	22.435	6.667	29.102

Društvo nema na 31.12.2008 dospeljela potraživanja koja je potrebno vrijednosno uskladiti.

Da bi smanjila rizik da reosiguravatelji neće platiti dospelje iznose na vrijeme, Društvo je uspostavilo poslovne i financijske standarde za odobrenje reosiguravatelja koji uključuju rejtinge značajnih agencija za određivanje rejtinga i uzimaju u obzir tekuće tržišne informacije.

Reosiguravatelj Društva je Munich Re (reosiguravateljni rejting AA-).

(c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje kao rezultat financijskih aktivnosti Društva i upravljanja pozicijama. Ovaj rizik uključuje rizik nesposobnosti financiranja imovine u prikladnim rokovima i kamatama te rizik nesposobnosti likvidacije imovine po razumnoj cijeni i u prikladnom vremenskom razdoblju.

Društvo ima portfelj likvidne imovine kao dio strategije upravljanja rizikom likvidnosti, čime osigurava kontinuirano poslovanje i udovoljava zakonskim zahtjevima.

U tablici na stranici 41 objavljene su analize ročnosti financijske imovine na datum bilance. U bilješci 10 objavljena je analiza ročnosti tehničkih pričuva Društva.

Fer vrijednost

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može zamijeniti ili obveza podmiriti po tržišnim uvjetima. Financijska imovina raspoloživa za prodaju i financijska imovina i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka izraženi su po fer vrijednosti. Zajmovi i potraživanja izraženi su po amortiziranom trošku umanjenom za umanjenje vrijednosti. Rukovodstvo vjeruje da se knjigovodstvena vrijednost ovih instrumenata ne razlikuje značajno od njihove fer vrijednosti pod pretpostavkom da će sva plaćanja po izloženostima čija vrijednost nije umanjena biti naplaćena kao što je ugovoreno i ne uzimajući u obzir ikakve buduće gubitke. Procjenjuje se da je tržišna vrijednost imovine koja se drži do dospjeća za 55 tisuća kuna manja od knjigovodstvene vrijednosti.

KD ŽIVOTNO OSIGURANJE d.d.

BILJEŠKE UZ FINANIJSKA IZVJEŠĆA

ZA RAZDOBLJE OD 5. SVIBNJA 2008. DO 31. PROSINCA 2008.

Analiza ročnosti

Tablice u nastavku analiziraju financijsku imovinu Društva u opsegu MRS-a 39 na dan 31. prosinca 2008. godine u odgovarajuće skupine ročnosti na temelju preostalog ugovornog dospjeća, ili u slučaju imovine raspoložive za prodaju, u skladu s njihovim sekundarnim karakteristikama likvidnosti. Procijenjena preostala ročnost pričuva za ugovore o osiguranju prikazana je u bilješki 10.

31. prosinca 2008.	Do 6 mjeseci	6 do 12 mjeseci	1-2 godine	2-5 godina	Više od 5 godina	Bez dospjeća	Ukupno
	<i>(u tisućama kuna)</i>						
Financijska imovina							
Financijska imovina koja se drži do dospjeća							
Obveznice	-	936	-	-	1.918	-	2.854
Zajmovi i potraživanja							
Depoziti kod banaka	2.031	15.000	-	-	233	-	17.264
Financijska imovina raspoloživa za prodaju							
Obveznice	-	-	-	990	805	-	1.795
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka							
Investicijski fondovi	-	-	-	-	-	2.060	2.060
Portfelj dan na upravljanje	-	-	-	-	-	3.508	3.508
Unit-linked	-	-	-	-	-	74	74
Potraživanja	-	746	279	-	-	-	1.025
Novac i novčani ekvivalenti	522	-	-	-	-	-	522
Ukupno financijska imovina	2.553	16.682	279	990	2.956	5.645	29.105
Pričuve za ugovore o osiguranju	10	29	-	-	86	-	125
Obveze iz poslova osiguranja i ostale obveze	-	2.496	-	-	-	-	2.496
Ukupno financijske obveze	10	2.525	-	-	86	-	2.621
Raskorak likvidnosti financijske imovine i obveza	2.543	14.157	279	990	2.870	5.645	26.484

KD ŽIVOTNO OSIGURANJE d.d.

BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA

ZA RAZDOBLJE OD 5. SVIBNJA 2008. DO 31. PROSINCA 2008.

Analiza promjene kamatnih stopa

Tablice u nastavku predstavljaju financijsku imovinu i obveze Društva u opsegu MRS-a 39 analizirane prema razdoblju promjene kamatnih stopa ili preostalog ugovornog dospjeća ovisno o tome koje je ranije. Ove tablice prikazuju procjenu rukovodstva o izloženosti riziku promjene kamatnih stopa za Društvo na dan 31. prosinca 2008. godine i nisu nužno indikativne za poziciju u nekom drugom vremenu, ali uzimajući u obzir pretpostavke kamatnih stopa na kojima zasniva izračun matematičke pričuve (bilješka 10), pružaju određeni uvid u osjetljivost dobiti Društva na kretanja kamatnih stopa. Na dobit će također utjecati i valutna struktura imovine, obveza i kapitala i rezervi. Društvo ima značajan udio kamatonosne imovine u stranim valutama.

31. prosinca 2008.	Efektivna kamatna stopa	Do 6 mjeseci	6 – 12 mjeseci	1 – 2 godine	2 – 5 godina	Više od 5 godina	Bez dospjeća	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
Financijska imovina									
Financijska imovina koja se drži do dospjeća									
Obveznice	7,06%	936	-	-	-	1.918	-	2.854	6,23%
Zajmovi i potraživanja									
Depoziti kod banaka	6,40%	2.031	15.000	-	-	233	-	17.264	6,40%
Financijska imovina raspoloživa za prodaju									
Obveznice	6,13%	-	-	-	990	805	-	1.795	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka									
Investicijski fondovi	n/p	-	-	-	-	-	2.060	2.060	n/p
Portfelj dan na upravljanje	n/p	-	-	-	-	-	3.508	3.508	n/p
Unit-Linked	n/p	-	-	-	-	-	74	74	n/p
Potraživanja	n/p	-	746	279	-	-	-	1.025	n/p
Novac i novčani ekvivalenti	-	522	-	-	-	-	-	522	-
Ukupno financijska imovina		3.489	15.746	279	990	2.956	5.645	29.105	
Pričuve za ugovore o osiguranju	n/p	10	29	-	-	86	-	125	n/p
Obveze iz poslova osiguranja i ostale obveze	n/p	-	2.496	-	-	-	-	2.496	n/p
Ukupno financijske obveze		10	2.525	-	-	86	-	2.621	
Raskorak likvidnosti financijske imovine i obveza		3.479	13.221	279	990	2.870	5.645	26.484	

Analiza devizne pozicije

Financijska imovina i obveze Društva u opsegu MRS-a 39 denominirani su kako slijedi na dan 31. prosinca 2008. godine:

31. prosinca 2008.	EURO	HRK	Total
	<i>(u tisućama kuna)</i>		
Financijska imovina			
Financijska imovina koja se drži do dospelosti			
Obveznice	232	2.622	2.854
Zajmovi i potraživanja			
Depoziti kod banaka	233	17.031	17.264
Financijska imovina raspoloživa za prodaju			
Obveznice	805	990	1.795
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka			
Investicijski fondovi	-	2.060	2.060
Portfelj dan na upravljanje	-	3.508	3.508
Unit-linked	74	-	74
Potraživanja	-	1.025	1.025
Novac i novčani ekvivalenti	-	522	522
Ukupno financijska imovina	1.344	27.761	29.105
Pričuve za ugovore o osiguranju	125	-	125
Obveze iz poslova osiguranja i ostale obveze	-	2.496	2.496
Ukupno financijske obveze	125	2.496	2.621
Raskorak likvidnosti financijske imovine i obveza	1.219	25.265	26.484

Ulaganja i pričuve za ugovore o osiguranju koji su iskazani u koloni EURO, odnose se na kunska ulaganja i pričuve za ugovore o osiguranju, s valutnom klauzulom.

Efekti promjene tečaja na rezultat

	Promjene u varijabli	Utjecaj na rezultat 2008.
		<i>(u tisućama kuna)</i>
Tečaj euro/kuna	+/- 5,00%	51